

פרשת בראשית

נושא השבוע: קוראים לי

מה בפרשה

- **בריאת העולם** - תיאור הבריאה בכל אחד מששת ימי בראשית, וביום השביעי - שבתת אלוהים ממלאכתו, וקידוש יום השבת.
- **סיפור גן עדן** - חזרה על בריאת העולם ובעיקר על בריאת האדם בצורה שונה מהמסופר קודם לכן.
- **הרצח הראשון** - קורות בניהם של אדם וחוה – קין והבל. רצח הבל על ידי אחיו ועונשו של קין **רשימת יחס** - מאדם עד נח.
- **מעשה בני האלוהים ובנות האדם** - בני האלוהים לוקחים להם נשים מבנות האדם. מהם נולדים הנפילים.

נושא השבוע

הפסוק המופיע בספר לתלמיד לקוח מן הסיפור המקראי על **יצירת האשה**. אלוהים החליט לברוא לאדם "**עזר כנגדו**". הוא יצר את "כל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם" והביא אל האדם כדי שיקרא בשמם. קריאת שם למישהו או למשהו היא סימן **לאדנות**. האל שברא את העולם ונתן שמות לחלקי העולם, הניח לאדם לשלוט בבעלי החיים ולכן נתן לו גם לקרוא בשמם. האדם קרא בשמות לכל בעלי החיים אבל לא מצא לו **עזר כנגדו** (שותפה לחיים).

מדרש

בבסיס המדרש עומדת ההבחנה בין "**שם**" ל"**כינוי**". ניתן להזמין את התלמידים להגדיר את ההבדל בין "**שם**" ל"**כינוי**" ולהוביל אותם למסקנה כי "**שם**" הוא לרוב **מוחלט ומוסכם** בין רוב בני האדם, ואילו "**כינוי**" הוא משהו **אישי**, שניתן מחליט עליו. לילד אחד יכולים להיות **כמה כינויים**: של ההורים, חברים, וכדומה. אך לרוב האנשים יש שם אחד (או יותר) שניתנו לו בעת לידתו.

קריאת המדרש ודין:

"שם שקוראים לו **אביו ואמו**" – הכוונה לשם **המוחלט**. "שקוראים לו **בני האדם**" – אלו **הכינויים**. ומה הוא שם **שקונה לעצמו**? הצורה בה אנשים מדברים עליו, מתייחסים אליו. **וכיצד** הוא קונה אותו? על ידי **מעשיו**, ולכן הוא אחראי רק עליו וקובע אותו בעצמו: אם הוא נוהג בצורה חיובית – הוא מפורסם כ"**נדיב**" "חבר טוב" או "ישר" אך אם חלילה הוא נוהג **אחרת**, הוא עלול להתפרסם כ"רמאי" "רשע", או סתם "קמצן".

חתול בלי שם / נורית זרחי

לבית שלנו פתאום בא חתול
שאינו לו שם,
נכנס למטבח וקשקש בארון –
וקפץ לערסל לנמנם.

ואמא וסבתא וכל הדודות
אמרו: כך אין זה הולם,
כל יצור ואפילו חתול קטן
צריך שיהיה לו שם.

וישבו מסביב וקמטו את הראש,
הקרובים, הילדים ודודות שלוש,
וחפשו לו שמות במילון, בתנ"ך,
שיבחר לעצמו את השם המוצלח.

והציעו יצחק, יעקב ועשו
ושאול ודוד ויוסף ואחיו,
מכרים ושכנים עלו, באו לראות:
נו, מתי החתול כבר יתן את האות?

ואמרו לו גם פוצי ומוצי וצוצי
ולתוך החלון כוכבים כבר הציצו,
מקפל, מנמנם החתול בערסל –
ואולי
לא קוראים לו בכלל?

ש
י
ר

